

На основу члана 57. став 1. тачка 1), а у вези чланова 112-115. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 72/2009, 52/2011, 55/2013, 35/15, 68/15 и 62/16) и члана 68. став 1. тачка 1. Статута ОШ „1300 каплара“ , Школски одбор Основне школе "1300 каплара" у Београду, на седници одржаној дана 26.04.2017. године, доноси

ПРАВИЛНИК О ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником ближе се уређују обавезе ученика, дисциплинска одговорност ученика, врсте повреда обавеза ученика и повреда забрана, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, васпитни и васпитно-дисциплински поступак, органи надлежни за изрицање васпитних и васпитно-дисциплинских мера, правна заштита и материјална одговорност ученика ОШ "1300 каплара" у Београду (у даљем тексту: школа).

Члан 2.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права.

II ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

Члан 3.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и друге облике образовно-васпитног рада и да извршава своје школске обавезе,
- 2) поштује Правила понашања и друге опште акте школе, одлуке директора и органа школе у просторијама школе, школском дворишту и на другим местима на којима се изводи образовно-васпитни рад;
- 3) не закашњава на наставу и друге облике образовно-васпитног рада;
- 4) пристојно се понаша према другим ученицима, запосленима у школи, родитељима ученика и трећим лицима и да се за решавање проблема у односима са другим ученицима, наставницима, родитељима ученика или трећим лицима обрати дежурном наставнику или одељењском старешини, а по потреби и другим лицима запосленим у школи;

- 5) ради на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних Школским програмом, да прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно старатеље;
- 6) у поступку оцењивања покаже своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;
- 7) не омета извођење наставе и не напушта час или други облик образовно-васпитног рада без претходног одобрења наставника;
- 8) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 9) у школу долази прикладно одевен за радне активности у школи, брине се о личној уредности и хигијени, хигијени радних просторија и школске средине;
- 10) води рачуна о својим одевним предметима, прибору и опреми, односно личним стварима, а посебно за време трајања школских одмора.
- 11) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија, као и имовину других организација за време посета или извођења дела програма образовно-васпитног рада ван школе;
- 12) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

Ученик, родитељ, односно старатељ ученика дужан је да у року од осам дана правда изостанак ученика и доставља потпуне и тачне контакт информације.

Члан 4.

Ученици, као одговорни учесници у образовању и васпитању, ради превенције насиља, злостављања и занемаривања, обавезни су да: уважавају и поштују личност других ученика, запослених, родитеља и трећих лица; поштују правила школе и све оне акте којима се уређују њихова права, обавезе и одговорности; својим понашањем не изазивају, доприносе или учествују у насиљу и злостављању

III ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 5.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе која је у време извршења била прописана овим Правилником, као и за тежу повреду обавезе и повреду забране које су у време извршења биле прописане Законом о основама система образовања и васпитања.

За учињену повреду обавезе или повреду забране ученику се може изрећи само једна васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера.

Васпитне и васпитно-дисциплинске мере примењују се само према ученику појединцу.

Члан 6.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изриче се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Члан 7.

Са учеником који врши повреду правила понашања или се не придржава одлука директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа је дужна да, уз учешће родитеља, односно старатеља ученика, појача васпитни рад активностима: у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите на промени понашања ученика.

У случају одбијања да учествује, односно неучествовања због неоправданих разлога од стране родитеља, односно старатеља, у појачаном васпитном раду, школа ће спровести појачан васпитни рад без учешћа родитеља.

Трајање појачаног васпитног рада са учеником утврђује се у сваком конкретном случају зависно од личности ученика, повреде обавезе и последица које је произвела учињена повреда.

Лакше повреде обавеза ученика

Члан 8.

Лакшу повреду обавеза ученик чини ако:

- 1) нередовно похађа наставу, тако да у школској години начини до 25 неоправданих изостанака;
- 2) долази у школу и друга места у којима школа организује и спроводи образовно-васпитни рад неприкладно одевен за наменске активности;
- 3) не брине о хигијени школских просторија и естетском изгледу школе (бацање отпадака, уништавања садница и зелених површина, писање по зидовима);
- 4) неоправдано касни на час или раније напусти час и друге активности у школи без претходног одобрења;
- 5) недисциплиновано се понаша у учионици и другим просторијама школе за време трајања наставе, испита и других облика образовно-васпитног рада;
- 6) не чува од оштећења школску имовину, односно имовину других организација за време посете или извођења дела програма образовно-васпитног рада ван школе;
- 7) не чува од оштећења и унуштења ћачку књижицу, сведочанство и друге јавне исправе које школа издаје;

- 8) злоупотреби лекарско уверење тј. оправдање;
- 9) необавештава родитеље о резултатима свог учења и владања и не преноси поруке одељењског старешине, стручних сарадника и других наставника;
- 10) пуши цигарете или електронске цигарете у просторијама школе или школском дворишту;
- 11) користи мобилни телефон, музичке уређаје и друга средства комуникације и ласерску технику, којом се ремети рад на часу;
- 12) улази у зборницу и друге службене просторије без позива и одобрења;
- 13) задржава се у ходницима школе за време часа;
- 14) недолично, непримерено грубо, агресивно и слично се понаша према ученицима, наставницима и другим запосленима у школи;
- 15) одбије да примени мере заштите и безбедности ученика у школи, на екскурзији, организованој настави или ваннаставним активностима ван школе;

Теже повреде обавеза ученика

Члан 9.

Теже повреде обавеза ученика прописане Законом о основама система образовања и васпитања су:

- 1) уништење, оштећење, скривања, изношење, преправка или дописивања података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју издаје друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) подстрекивање, помагање, давање ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;

8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно старатеља од стране школе;

9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 113. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања (члан 7. став 1. овог Правилника).

За повреде из става 1. тачка 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Учестало чињење лакших повреда обавеза које се сматра тежом повредом обавеза ученика из става 1. тачка 9) овог члана је када ученик у току школске године после изречене дисциплинске мере укор одељењског већа и даље чини лакше повреде обавеза ученика.

Поведа забране

Члан 10.

Забране утврђене Законом о основама система образовања и васпитања за чију повреду одговара ученик су:

1. Забрана дискриминације и
2. Забрана насиља и злостављања.

Повреду забране од стране ученика из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања представља сваки облик дискриминације, злостављања, као и психичког и физичког насиља према другом ученику, наставнику, стручном сараднику или запосленом у школи.

Забрана дискриминације

Члан 11.

У школи су забрањене активности којима се угрожавају, омаловажавају, дискриминишу или издвајају лица, односно групе лица, по основу: расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких и психичких својстава, сметњи у развоју и инвалидитета, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања, односно политичког опредељења и подстицање или неспречавање таквих активности, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Под дискриминацијом лица или групе лица сматра се свако непосредно или посредно, на отворен или прикривен начин, искључивање или ограничавање права и слобода, неједнако поступање или пропуштање чињења, односно неоправдано прављење разлика повлађивањем или давањем првенства.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Забрана насиља и злостављања

Члан 12.

У школи је забрањено физичко, психичко и социјално насиље; злостављање ученика; физичко кажњавање и вређање личности, односно сексуална злоупотреба ученика или запослених.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја или достојанства личности ученика или запосленог.

Физичко насиље представља насилно понашање ученика према другим ученицима или запосленим.

Психичко насиље је понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства ученика или запосленог.

Социјално насиље је искључивање ученика из групе вршњака.

Разврставање насиља и злостављања по нивоима

Члан 13.

Исти облици насиља, злостављања и занемаривања могу да се појаве на више нивоа, али се разликују у интензитету, степену ризика, учесталости, последицама и учесницима. Насиље и злостављање, у складу са Протоколом поступања у одговору на насиље и злостављање, разврстава се у три нивоа у ситуацијама када су актери насиља и злостављања ученици (ученик- ученик, ученик-запослени).

Члан 14.

У **први ниво** насиља и злостављања сврстани су следећи облици насиља и злостављања:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: ударање чврга, гурање, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, "прозивање".

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: добацивање, подсмивање, искључивање из групе или заједничких активности, фаворизовање на основу различитости, ширење гласина.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито, неумесно, са сексуалном поруком: добацавање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално недвосмислена гестикулација.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија и других комуникационих програма су, нарочито: узнемиравајуће позивање, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом.

Члан 15.

У други ниво насиља и злостављања сврстани су следећи облици насиља и злостављања:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: шамарање, ударање, гажење, цепање одела, "шутке", затварање, пљување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, манипулисање.

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: сплеткарење, ускраћивање пажње од стране групе (игнорисање), неукључивање, неприхватање, манипулисање, искоришћавање.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито: сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија су, нарочито: оглашавање, снимање и слање видео записа, злоупотреба блогова, форума и четовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика.

Члан 16.

У трећи ниво насиља и злостављања сврстани су следећи облици насиља и злостављања:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: туча, дављење, бацање, проузроковање опекотина и других повреда, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: застрашивање, уцењивање уз озбиљну претњу, изнуђивање новца или ствари, ограничавање кретања, навођење на коришћење наркотичких средстава и психоактивних супстанци, укључивање у деструктивне групе и организације.

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: претње, изолација, малтретирање групе према појединцу или групи, организовање затворених група (кланова) које има за последицу повређивање других.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито:, завођење од стране одраслих, подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силовање, инцест.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија су, нарочито: снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, дечија порнографија.

Члан 17.

Као **лакше повреде** обавеза ученика утврђују се и:

- понављање насилног понашања са првог нивоа када васпитни рад није делотворан,
- насилно понашање са другог нивоа када појачани васпитни рад није делотворан.

Насилно понашање са трећег нивоа може да буде третирано као тежа повреда обавеза и као повреда забране утврђене Законом о основама система образовања и васпитања, у зависности од околности (последице, интензитет, учесталост, учесници, време, место, начин и др.), што процењује тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања и директор школе.

IV ВАСПИТНЕ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Члан 18.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 7. овог Правилника.

Ако школа није претходно предузела неопходне активности из члана 7. овог Правилника, предузеће их пре изрицања мере.

Када предузете активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Позитивну промену понашања ученик, из претходног става овог члана, утврђује одељењски старешина у сарадњи са психолошко-педагошком службом школе.

Члан 19.

Када ученик изврши повреду обавезе, односно забране из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања, школа одмах обавештава родитеља, односно старатеља и укључује га у одоварајући поступак.

Васпитне мере

Члан 20.

За лакшу повреду обавеза ученика, могу да се изрекну васпитне мере:

- опомена,
- укор одељењског старешине и
- укор одељењског већа.

Члан 21.

Опомену и укор одељењског старешине изриче одељењски старешина, а укор одељењског већа изриче одељењско веће.

Члан 22.

Опомена се изриче ученику за учињену лакшу повреду обавеза ученика, као и за лакшу повреду обавеза ученика због неоправданог изостајања са наставе до 8 часова.

Васпитна мера опомена одељењског старешине извршава се тако што се о изреченој мери обавештава одељењска заједница, а мера се уписује у дневник образовно-васпитног рада и у ђачку књижицу.

Члан 23.

Укор одељењског старешине изриче се за лакшу повреду обавеза ученика, као и за лакшу повреду обавеза ученика због неоправданог изостајања са наставе од 9 до 17 часова.

Васпитна мера укор одељењског старешине извршава се тако што се о изреченој мери обавештавају одељењска заједница и Одељењско веће, а мера се уписује у дневник образовно-васпитног рада и у ђачку књижицу.

Члан 24.

Укор одељењског већа изриче се ученику за поновљену лакшу повреду обавеза ученика, а претходно му је изречена васпитна мера укор одељењског старешине.

Укор одељењског већа изриче се ученику за лакшу повреду обавеза ученика која је учињена са отежавајућим околностима.

Укор одељењског већа изриче се ученику и за лакшу повреду због неоправданог изостајања са наставе од 18 до 25 часова.

Одлуку о изрицању васпитне мере укор одељењског већа доноси одељењско веће, на предлог одељењског старешине, већином гласова присутних чланова већа.

Васпитна мера укор Одељењског већа извршава се тако што се о изреченој мери обавештавају одељењска заједница и Наставничко веће, а мера се уписује у дневник образовно-васпитног рада и у ђачку књижицу.

Васпитно-дисциплинске мере

Члан 25.

За **тежу повреду** обавеза ученика, могу да се изрекну васпитно-дисциплинске мере:

- укор директора;
- укор Наставничког већа.

Члан 26.

За учињену **повреду забране** из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања, могу да се изрекну васпитно-дисциплинске мере:

- укор директора или укор Наставничког већа;
- премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке Наставничког већа, уз сагласност родитеља, односно старатеља и школе у коју прелази.

Члан 27.

Укор директора изриче се ученику за учињену тежу повреду обавеза ученика утврђену Законом о основама система образовања и васпитања и овим Правилником, као и за тежу повреду обавеза ученика - неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно старатеља од стране школе.

Укор директора изриче се ученику за учињену повреду забране из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Укор директора изриче се ученику за поновљену лакшу повреду обавеза ученика, а претходно му је изречена васпитна мера укор одељењског већа.

Васпитно-дисциплинска мера укор директора извршава се тако што се о изреченој мери обавештавају одељењска заједница, Одељењско веће и Наставничко веће, а решење о изрицању мере се истиче на огласној табли Школе и мера се уписује у дневник образовно-васпитног рада и у ђачку књижицу.

Члан 28.

Укор Наставничког већа изриче се ученику за поновљену тежу повреду обавеза ученика, а претходно му је изречена васпитно-дисциплинска мера укор директора.

Укор Наставничког већа изриче се ученику за тежу повреду обавеза ученика која је учињена са отежавајућим околностима.

Укор Наставничког већа изриче се ученику за тежу повреду обавеза ученика - неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно старатеља од стране школе, а претходно му је изречена васпитно-дисциплинска мера укор директора због неоправданог изостајања.

Укор Наставничког већа изриче се ученику за учињену повреду забране из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Одлуку о изрицању васпитно-дисциплинске мере укор Наставничког већа доноси Наставничко веће, већином гласова присутног броја чланова.

Васпитно-дисциплинска мера укор наставничког већа извршава се тако што се мера саопштава на састанку одељењске заједнице, решење о изрицању мере се истиче на огласну таблу Школе и мера се уписује у дневник образовно-васпитног рада и у ђачку књижицу.

Члан 29.

Ученик од V до VIII разреда може бити, на основу одлуке Наставничког већа, премештен у другу основну школу уз сагласност родитеља, односно старатеља и школе у коју прелази ако учини повреду забране из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања.

Одлуку о изрицању васпитно-дисциплинске мере из става 1. овог члана доноси Наставничко веће, већином гласова присутног броја чланова.

Васпитно-дисциплинска мера премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу извршава се на следећи начин:

- 1) По коначности решења о изрицању мере од родитеља ученика захтева се давање сагласности за премештај ученика у другу основну школу
- 2) Ако је сагласност прибављена, захтева се сагласност од друге основне школе за прихватање ученика
- 3) На основу прибављене сагласности ученик се упућује у другу основну школу
У радње извршења ове мере спадају и следеће радње:
  - 1) обавештавање одељенске заједнице и Одељенског већа о изреченој мери;
  - 2) истицање решења о изрицању мере на огласну таблу Школе;
  - 3) уписивање мере у дневник образовно-васпитног рада и у ђачку књижицу.

Уколико Школа, по коначности решења о изрицању васпитно-дисциплинске мере *премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу*, не успе да прибави сагласност родитеља, односно старатеља ученика или сагласност друге основне школе у коју ученик треба да пређе, директор ће донети решење којим се ова васпитно-дисциплинска мера замењује васпитно-дисциплинском мером *укор наставничког већа*.

Поступак утврђивања одговорности ученика

Члан 30.

Приликом утврђивања одговорности ученика треба имати у виду да васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера није сама себи циљ, већ да има васпитни и превентивни карактер.

Васпитне и васпитно-дисциплинске мере се изричу поступно.

Одељењски старешина је дужан да води рачуна о поступности у изрицању васпитних и васпитно-дисциплинских мера.

За једну повреду обавеза ученик не може бити два пута (дисциплински) кажњен, нити му се за исту повреду могу изрећи две васпитне или васпитно-дисциплинске мере.

Ако је ученик извршио више повреда обавеза, изриче се само једна васпитно-дисциплинска мера за све учињене повреде.

Васпитно-дисциплинске мере, извршавају се по коначности решења о изрицању мере.

Члан 31.

Обавезе одељењског старешине:

- да евидентира понашање и опише учињену повреду обавезе или повреду забране ученика, попуњавањем Евиденционог листа о постојању сумње о извршеној лакшој или тежој повреди обавеза (Образац бр. 1), односно попуњавањем Евиденционог листа за решавање проблема у случају да постоји основана сумња да је ученик извршио повреду забране из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања и члана 11. и 12. овог Правилника (Образац бр. 2), који се налазе у прилогу овог Правилника и чине његов саставни део;

- да ученика који је начинио више лакших повреда или тежу повреду обавезе упути у педагошку службу школе, ради предузимања активности појачаног васпитног рада, и о томе обавести родитеља,

- да изриче васпитне мере опомена и укор одељењског старешине, односно да предложи одељењском већу изрицање укора одељењског већа,

- прати евиденцију о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама у свом одељењу,

- да обавести ученика, као и родитеља или старатеља ученика о учињеној повреди обавеза или повреди забране.

Члан 32.

Обавезе предметног наставника:

- да уписује у дневник образовно-васпитног рада догађаје који упућују на сумњу о постојању теже повреде обавеза ученика или повреде забаране, на часу и другим облицима образовно-васпитног рада;

- попуњава Евиденциони лист о постојању сумње о извршеној лакшој или тежој повреди обавеза (Образац бр. 1), односно попуњава Евиденциони лист за решавање проблема у случају да постоји основана сумња да је ученик извршио повреду забране из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања и члана 11. и 12. овог Правилника (Образац бр. 2), учињене на часу и другим облицима образовно-васпитног рада,

- да обавести одељењског старешину о учињеној повреди обавезе ученика или повреди забране.

Поступак за лакше повреде обавеза

Члан 33.

Васпитна мера за лакшу повреду обавеза из члана 8. овог Правилника изриче се ученику без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

Члан 34.

Утврђивање чињеничног стања поводом лакше повреде обавеза ученика спроводи одељењски старешина. Пре изрицања васпитне мере одељењски старешина је дужан да ученика усмено саслуша, а по потреби да прикупи и друге доказе ради утврђивања чињеница, односно околности под којима је повреда учињена, као и утврђивања одговорности ученика.

Члан 35.

Пре изрицања васпитне мере школа мора предузети неопходне активности појачаног васпитног рада из члана 7. овог Правилника.

О спровођењу активности из става 1. овог члана стара се одељењски старешина.

Када предузете неопходне активности појачаног васпитног рада доведу до позитивне промене у понашању ученика, које утврђује одељењски старешина, а васпитна мера још није изречена, радње за утврђивање одговорности ученика ће се обуставити.

Члан 36.

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитне мере одељењски старешина, као надлежни орган, ће имати у виду тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Члан 37.

Одељењски старешина је дужан да о учињеној лакшој повреди обавезе ученика и изреченој васпитној мери, писаним путем обавести родитеља, односно старатеља ученика, лично или препорученом поштом са повратницом и да уредно води документацију о изреченим мерама.

Поступак за теже повреде обавеза и повреде забране

Члан 38.

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања школа мора водити васпитно-дисциплински поступак о ком мора бити обавештен родитељ, односно старатељ ученика.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности.

Члан 39.

Покретање поступка може да иницира свако лице које је стекло сазнање о извршеној тежој повреди обавезе или повреди забране.

Васпитно-дисциплински поступак покреће директор најкасније у року од 30 дана од дана када је учињене теже повреде обавеза ученика или повреда забране из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања и окончава се решењем.

Васпитно-дисциплински поступак води дисциплинска комисија (у даљем тексту: Комисија).

Комисија има три члана – директор, педагог и одељењски старешина ученика којем се ставља на терет повреда обавезе или повреда забране.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за доношење решења.

Покретање и вођење васпитно-дисциплинског поступка застарева на крају школске године у којој је учињена тежа повреда обавезе ученика или повреда забране.

Члан 40.

Када ученик изврши повреду обавезе, односно забране из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања и члана 11. и 12. овог Правилника, Школа одмах обавештава родитеља, односно старатеља и укључује га у одговарајући поступак.

Одељенски старешина или друго лице које има сазнања о извршеној повреди обавештава директора школе да постоји основана сумња да је ученик извршио тежу повреду обавезе или повреду забране из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања и члана 11. и 12. овог Правилника.

Лице из става 2. овог члана доставља директору податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Подаци из става 3. овог члана достављају се попуњавањем Евиденционог листа о постојању сумње о извршеној лакшој или тежој повреди обавеза (Образац бр. 1), односно попуњавањем Евиденционог листа за решавање проблема у случају да постоји основана сумња да је ученик извршио повреду забране из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања и члана 11. и 12. овог Правилника (Образац бр. 2).

Одељењски старешина прикупља доказна средства (изјаве ученика и запослених и по потреби друге доказе уколико исти доприносе потпунијем утврђивању чињеница, односно околности под којима је повреда обавезе или забране учињена, припрема евиденцију неоправданих изостанака и сл.).

Члан 41.

По добијању обавештења, директор одлуком покреће васпитно- дисциплински поступак који садржи податке о ученику (презиме и име, разред и одељење), опис теже повреде обавезе ученика, односно забране из члана 44. и 45. Закона, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Одлука о покретању васпитно-дисциплинског поступка са позивом за саслушање ученика доставља се родитељу, односно старатељу као законском заступнику ученика по правилу најкасније осам дана пре дана одређеног за саслушање ученика. Позив се доставља препорученом поштом са повратницом, а може и лично да се уручи родитељу.

Члан 42.

Одлука се доставља и одељенском старешини ученика, стручном сараднику-педагогу и одговарајућем стручном тиму.

Члан 43.

Васпитно - дисциплински поступак је хитан.

Члан 44.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно старатеља, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и могу дати писмену изјаву, а по потреби изводе се и други докази ради утврђивања чињеница, односно околности под којима је повреда учињена, као и утврђивања одговорности ученика.

Уколико неко од учесника у поступку или неко од сведока одбије да буде саслушан, а није дао ни писмену изјаву, поступак ће се спровести и без његове изјаве.

Члан 45.

Васпитно-дисциплински поступак води Комисија.

Васпитно-дисциплински поступак води се применом правила општег управног поступка и окончава се решењем.

Члан 46.

Комисија обавештава ученика, родитеља, односно старатеља ученика и сведоке о дану саслушања ученика.

Комисија прикупља доказна средства (прикупља изјаве ученика и запослених, тачну евиденцију неоправданих изостанака и сл.).

Комисија је дужна да ученика саслуша, обавезно у присуству родитеља, да му прочита изјаве сведока, да му омогући да се о тим изјавама изјасни, а ако је то неопходно и да суочи сведоке са учеником.

О вођењу васпитног-дисциплинског поступка води се записник.

Записник садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде, утврђену одговорност за извршену тежу повреду обавезе, постојање олакшавајућих, односно отежавајућих околности.

Записник потписују чланови комисије, ученик, односно његов родитељ и записничар.

По завршетку васпитно – дисциплинског поступка записник се доставља органу надлежном за одлучивање.

Члан 47.

По спроведеном васпитно-дисциплинском поступку за утврђивање дисциплинске одговорности ученика за учињену тежу повреду обавезе или повреду забране, орган надлежан за изрицање васпитно-дисциплинске мере може да:

- донесе одлуку којом се ученик оглашава одговорним и изрекне васпитно-дисциплинску меру,
- донесе одлуку којом се ученик ослобађа од одговорности.

Члан 48.

Васпитно-дисциплинска мера може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела активности појачаног васпитног рада из члана 7. овог Правилника.

Ако школа није претходно предузела активности појачаног васпитног рада, предузеће их пре изрицања васпитно-дисциплинске мере.

Када предузете неопходне активности појачаног васпитног рада доведу до позитивне промене у понашању ученика, а васпитно-дисциплинска мера још није изречена, дисциплински поступак ће се обуставити закључком директора, на предлог одељењског већа, осим ако је учињеном повредом забране озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Када предузете активности појачаног васпитног рада не доведу до позитивне промене у понашању ученика, дисциплински поступак ће се окончати изрицањем васпитно дисциплинске мере.

Члан 49.

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, надлежни орган за изрицање васпитно-дисциплинске мере имаће у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде обавезе, односно забране, узраст ученика, да ли је раније био кажњаван и друге олакшавајуће и отежавајуће околности које би могле бити од утицаја на изрицање васпитно-дисциплинске мере.

Приликом одлучивања о врсти васпитне или васпитно-дисциплинске мере, треба узети у обзир следеће околности:

- 1) сврху изрицања мере, које треба да буде више васпитног него казненог карактера, али ипак довољно ефикасна да на учионица (специјална превенција) и друге ученике (генерална превенција) утиче да не врше повреде обавеза ученика нити повреде забрана*
- 2) олакшавајуће и отежавајуће околности (тежину повреде, степен урачунљивости и кривице ученика, узраст и психофизичко стање ученика, кајање због учињене повреде, тежину последице која је наступила повредом, раније чињење повреде обавеза ученик или повредеа забрана, итд.).*

Члан 50.

По окончању прикупљања доказа, одељењски старешина сазива одељењско веће и упознаје га са током васпитно-дисциплинског поступка. Одељењско веће предлаже одлуку надлежном органу.

Члан 51.

Одлуку о изрицању васпитно-дисциплинске мере укор директора доноси директор школе, на предлог одељењског већа.

Одлуку о изрицању васпитно-дисциплинске мере укор Наставничког већа доноси Наставничко веће, на предлог одељењског већа.

Одлуку о изрицању васпитно-дисциплинске мере премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу, уз сагласност родитеља односно старатеља и школе у коју прелази, доноси Наставничко веће, а на предлог одељењског већа.

Одлука Наставничког већа о васпитно-дисциплинској мери из ст. 2. и 3. доноси се већином гласова од присутног броја чланова Наставничког већа.

Члан 52.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се решењем директора.

На основу донете одлуке надлежног органа за изрицање васпитно-дисциплинске мере, директор доноси одговарајуће решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере или ослобађању ученика од одговорности.

Решење из става 1. овог члана садржи све саставне делове који су прописани за доношење решења у управном поступку: увод, диспозитив (изреку), образложење, поуку о правном средству, назив органа који доноси решење са бројем и датумом решења и потпис и печат.

Решење којим се изриче васпитно-дисциплинска мера укор наставничког већа директор доноси на основу одлуке наставничког већа којим је утврђена одговорност ученика и изречена одговарајућа мера. Ово правило се не односи на васпитно-дисциплинску меру укор директора, пошто се у том случају доноси само решење директора.

Члан 53.

Решење директора о изрицању васпитно-дисциплинске мере доставља се родитељу или старатељу ученика, у року од осам дана од дана доношења решења, преко одељењског старешине лично или препорученом поштом са повратницом.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричи се у школској години у којој је учињена повреда обавеза, односно повреда забране и на снази је до краја те школске године.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера могу се укинути или ублажити ако је до краја школске године дошло до значајног побољшања у понашању ученика којем је мера изречена.

Предлог за укидање или ублажавање мере могу поднети:

- одељењски старшина ученика којем је изречена мера;
- наставник који предаје ученику;
- стручни сарадник педагог.

Подаци о укидању или ублажавању мере уносе се у школску евиденцију и о томе се обавештавају остали ученици и запослени објављивањем на огласној табли.

Правна заштита

Члан 54.

Ученик, његов родитељ односно старатељ има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавеза ученика или за повреду забране из члана 44. и 45. Закона у року од три дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

На изрицање васпитне мере (опомена, укор одељењског старешине и укор одељењског већа), нема места примени управног поступка, пошто она представља део образовања који се односи на васпитање ученика.

Школски одбор решава по жалби из става 1. овога члана у року од 15 дана од дана достављања.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Члан 55.

Школски одбор ће закључком одбацити жалбу ако је она недопуштена, неблагоприятна или изјављена од неовлашћеног лица.

Члан 56.

Школски одбор ће решењем одбити жалбу када утврди да је жалба неоснована и да је поступак доношења првостепеног решења правилно спроведен и да је решење засновано на закону.

Члан 57.

Ако Школски одбор утврди да су у првостепеном поступку одлучне чињенице непотпуно или погрешно утврђене, да се у поступку није водило рачуна о правилима поступка која су од утицаја на решење ствари или да је изрека побијаног решења нејасна или је у противречности са

образложењем, он ће својим решењем поништити првостепено решење и вратити предмет првостепеном органу на поновни поступак и одлучивање.

Члан 58.

Решење, односно закључак Школског одбора по поднетој жалби доставља се родитељу, односно старатељу ученика, у писаној форми, у року од осам дана од дана доношења.

Решење Школског одбора по поднетој жалби је коначно.

Члан 59.

Против коначног решења о васпитно-дисциплинској одговорности ученик, односно његов родитељ или старатељ има право на судску заштиту у управном спору.

Право на судску заштиту ученику, односно његовом родитељу или старатељу припада и у случају да Школски одбор не донесе одлуку у року од 15 дана од дана достављања жалбе.

Члан 60.

Ученик, његов родитељ, односно старатељ, који сматра да су му повређена права утврђена законом, доношењем или недоношењем решења Школског одбора након подношења жалбе на изречену васпитно-дисциплинску меру, што утиче на статус ученика, има право да поднесе захтев за заштиту права министарству надлежном за послове образовања, у року од осам дана од дана сазнања за повреду својих права.

V ОЦЕНА ИЗ ВЛАДАЊА

Члан 61.

Владање ученика од првог до петог разреда оцењује се описном оценом у току и на крају полугодишта и оцена не утиче на општи успех ученика.

Владање ученика од шестог до осмог разреда оцењује се описно у току полугодишта, а бројчано на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

Владање се оцењује најмање два пута у току полугодишта.

На оцену из владања не утичу оцене из предмета.

Описна оцена из владања у току полугодишта.

Члан 62.

Оцена из владања ученика у току полугодишта изражава се описом учениковог односа према обавезама и правилима понашања, нарочито понашања према другим ученицима, запосленима и имовини.

Оцена из става 1. овог члана садржи и васпитну препоруку.

Опис односа према обавезама може да се изрази са:

- 1) у потпуности извршава обавезе у школи;
- 2) углавном извршава обавезе у школи;
- 3) делимично извршава обавезе у школи;
- 4) углавном не извршава обавезе;
- 5) не извршава обавезе у школи.

Опис понашања према другим ученицима, запосленима и имовини може да се изрази са:

- 1) представља пример другима својим односом према ученицима, запосленима и имовини;
- 2) има најчешће коректан однос према ученицима, запосленима и имовини;
- 3) понекад се непримерено односи према ученицима, запосленима и имовини;
- 4) често има непримерен однос према ученицима, запосленима и имовини;
- 5) најчешће има непримерен однос према ученицима, запосленима и имовини.

Закључна оцена из владања

Члан 63.

Закључну оцену из владања, на предлог одељењског старешине, утврђује одељењско веће.

Закључна оцена из владања утврђује се на основу понашања ученика у целини, имајући при томе у виду и ангажовање ученика у активностима изван наставе, у складу са школским програмом (слободне активности, ученичка задруга, заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања, и програми превенције других облика ризичног понашања, културна активност школе) процењивањем његовог понашања и извршавања обавеза прописаних законом, а нарочито на основу односа према:

- 1) школским обавезама;
- 2) другим ученицима;
- 3) запосленима школе и другим организацијама у којима се остварује образовно-васпитни рад;
- 4) школској имовини, имовини других лица или организација у којима се остварује настава или поједини облици образовно-васпитног рада и заштити и очувању животне средине.

Ако ученик има изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере, приликом утврђивања закључне оцене из владања и њихови ефекти се узимају у обзир.

Приликом утврђивања оцене из владања одељењско веће имаће у виду тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге околности које утичу на његово владање.

Члан 64.

Закључна оцена из владања ученика од првог до петог разреда јесте: примерно, врло добро, добро, задовољавајуће и незадовољавајуће, и не утиче на општи успех ученика.

Оцена из владања ученика од шестог до осмог разреда на крају првог и другог полугодишта јесте бројчана, и то: примерно (5), врло добро (4), добро (3), задовољавајуће (2) и незадовољавајуће (1), и свака од наведених оцена утиче на општи успех ученика.

Члан 65.

Оцена из владања смањује се због изречене васпитно-дисциплинске мере, а може да се смањи због понашања за које је изречена васпитна мера.

Ученику се за изречену васпитно-дисциплинску меру, на крају полугодишта, смањује оцена из владања и то:

- за изречену васпитно – дисциплинску меру укор директора, оцена из владања се смањује на добро, односно добро (3) или задовољавајуће, односно задовољавајуће (2), зависно од процењеног степена одговорности ученика за повреду обавезе,

- за изречену васпитно-дисциплинску меру укор наставничког већа, оцена из владања се смањује на задовољавајуће, односно задовољавајуће (2) или незадовољавајуће, односно незадовољавајуће (1), зависно од процењеног степена одговорности ученика за повреду обавезе,

- за изречену васпитно-дисциплинску меру премештај ученика у другу школу, оцена из владања смањује се на задовољавајуће, односно задовољавајуће (2) или незадовољавајуће, односно незадовољавајуће (1), зависно од процењеног степена одговорности ученика за повреду обавезе.

Ученику се за изречену васпитну меру, на крају полугодишта, може смањити оцена из владања на врло добро, односно врло добро (4) или добро, односно добро (3).

Оцена из владања поправља се на предлог одељењског старешине најкасније на крају полугодишта када ученик показује позитивне промене у свом понашању и прихвата одговорност за своје поступке након указивања на непримерено понашање или кроз појачани васпитни рад, након изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере.

VI ЕВИДЕНЦИЈА О ИЗРЕЧЕНИМ ВАСПИТНИМ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИМ МЕРАМА

Члан 66.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама одељењски старшина води евиденцију у одговарајућој педагошкој документацији у коју уноси: име и презиме ученика, врсту изречене мере и орган који је меру изрекао, датум изрицања мере, повреду обавезе ученика, односно забране због које је васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера изречена, датум улагања жалбе на изречену васпитно-дисциплинску меру и одлуку школског одбора по жалби.

Изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере уписују се у дневник образовно-васпитног рада и у ђачку књижицу.

Евиденцију о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама, одељењски старшина води за ученике свог одељења, а педагошка служба на нивоу школе.

VII МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ

Члан 67.

Ученик, његов родитељ односно старатељ одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом и овим Правилником.

Члан 68.

На основу поднете пријаве о проузрокованој штети или на основу личног сазнања, директор школе покреће поступак за утврђивање штете и одговорности ученика за проузроковану штету.

Члан 69.

Постојање штете, висину, околности под којима је штета настала, ко је штету проузроковао и како је надокнађује утврђује посебна комисија коју решењем образује директор школе.

Комисија има три члана, од којих је један одељењски старшина, који је уједно и председник комисије.

Комисија ради у пуном саставу.

Члан 70.

Ако је штету проузроковало више ученика, утврђује се материјална одговорност за сваког ученика посебно.

Уколико се не може утврдити удео сваког ученика у проузроковању штете, сматра се да су сви ученици који су штету проузроковали намерно или из крајње непажње, подједнако одговорни и штету надокнађују у једнаким деловима.

Члан 71.

Висина штете утврђује се на основу ценовника или књиговодствене вредности ствари, а ако ових нема, проценом вредности оштећених ствари.

Члан 72.

Директор школе доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и обавези ученика, односно његовог родитеља или старатеља да штету надокнади у одређеном року на основу предлога комисије из члана 68. овог Правилника.

Члан 73.

Уколико је проузрокована штета мањег обима (нпр. поломљен мањи прозор, столица, тастатура, квака и сл.), а материјална одговорност ученика није спорна, није неопходно формирање комисије из члана 68. овог Правилника.

Члан 74.

Ако родитељ одбије да надокнади штету, директор школе ће покренути поступак за накнаду штете пред надлежним судом.

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 75.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности ученика школе дел. бр. 434/14 од 12.05.2014. године.

Члан 76.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Председник Школског одбора

Горан Киковић

Правилник је заведен под дел. бр. 412/17 од 26.04.2017. године, објављен је на огласној табли Школе дана 27.04.2017. године, а ступа на снагу дана 05.05.2017. године.

Секретар Школе _____